Æble/PæreNYT

Nr. 4 // 4. marts 2021

Stemphylium
- en alvorlig svampesygdom i pærer

Online seminar torsdag 18. marts 2021 kl 19.30-20.45
Sæt kryds i kalenderen.
Nærmere information vil blive sendt ud.

Bestil limplader og feromonkapsler

- Bestil på http://www.gartnershop.dk/Skadedyrsbek%c3%a6mpelse-i-gartnerier
- HUSK at hvide limplader for pærehveps og æblehveps skal op før stadiet "ballon".
- **Feromonkapsler er ikke lagervare, og vi tager ikke mere hjem, end der bliver bestilt.**
- **Sidste frist for bestilling er 25. marts 2021.**

INDHOLD:

Stemphylium 1
Bestil limplader og feromonkapsler 1

FÆLLES 1
Forårsklargøring af sprøjten 1
Syn af sprøjten og tjek af kemirum 2
Maskinbeskæring 2
Monilia-mumier 2
Service klimastation 2
RIMpro og Fruitweb 3
Udvikling 3
Olie mod æg 4
Skurv-sporer foregående år 4
Skurv 4
Bladgødskning 5

KONVENTIONELT 5
Sprøjtejournal - bladgødning 5
Ukrudtsbekæmpelse 6

ØKOLOGI 7
Stemphylium, IKKE i ØKOLOGI 7
Bestil limplader og feromonkapsler 7
Fibroolie mod æg af overvintrende skadedyr 7
Nyplantninger og æblevikler 7
Sprøjtejournal - bladgødning 7
Ukrudtsbekæmpelse 7
Gødskning 8
Tilskudsordninger 8
OrganicXseed 8

FÆLLES

Forårsklargøring af sprøjten

Sprøjten har stået stille vinteren over og bør gennemgås for fejl og mangler, inden den tages i brug til forårssprøjtningerne.

Rengør sprøjten, filtre og dyser:

- Start med at vaske sprøjten udvendigt og indvendigt, enten med et godkendt rengøringsmiddel til sprøjter, eller med tredobbelt salmiakspiritus (1 liter til 100 liter vand). Lad midlet virke i både tank, armatur, bom og dyser i en times tid. Husk at betjene ventiler m.m. for at skylle alle slangerne igennem. Rengøring af sprøjten skal enten foregå på en vaskeplads med opsamling eller ude i marken.
- Fortsæt med at rense dyser og samtlige filtre. Nye dyser kan eventuelt monteres på sprøjten, hvis de gamle virker slidte. Det er en relativt lille udgift, set i forhold til sikkerheden for at sprøjtevæsken fordeles korrekt, og dyserne giver den rette mængde sprøjtevæske.
- Når sprøjten er rengjort, gennemgås slanger for knæk og utætheder, samt alle bevægelige dele og pakninger smøres med syrefri olie.
- Hvad gør man med frostvæsken?
  Inden forårsklargøringen står sprøjten formentlig med frostvæske i slanger, filter og tank. Det giver en stor sikkerhed for, at der ikke opstår frostsprængninger i løbet af vinteren. Men hvad gør man med frostvæsken, når foråret kommer? Frostvæske har faremærkningen `Sundheds-fare`, og skal derfor bortskaffes som farligt affald. Det der kan opsamles, skal enten afleveres ved kommunes genbrugsstation, eller man kan gemme og genbruge frostvæsken.

Syn af sprøjten og tjek af kemirum

Har du spørgsmål om syn af sprøjter eller ønsker at bestille syn af sprøjten og tjek af kemirum, kan du kontakte Niels Enggaard Klausen/HortiAdvice på 29 17 04 96.

Maskinbeskæring

Hvis man påtænker at starte maskinbeskæring er det nu, formningen af træerne skal gøres. Hvis det kan foretages i en periode med frost eller en længere periode med tørt vejr er det en fordel af hensyn til at undgå infektioner af frugttrækræft.

Ved start i ældre træer starter man med rundsav. Bredden af træerne skal være ca. 35 cm ved basis og 25-30 cm i toppen på hver side af træer så den totale træbredde bliver 70 cm i bund og 55 cm i top.

Monilia-mumier

- Sørg for at fjerne monilia-mumier. Det er de indtørrede klumper af frugter, der hænger i træerne. De skyldes inficerede frugter i den foregående sæson. Særligt i Ingrid Marie kan der sidde mange mumier.
- Mumierne vil sidde i træet og være smittekilde i løbet af den kommende sæson. Pil dem derfor ned og smid dem i køregangen for at reducere smittetrykket.

Monilia inficerer frugten gennem sår. Ingrid Marie er slem til at sprække og få monilia.

Rådne frugter, som ikke blev fjernet i sæsonen, tørrer ind og blive til mumier, hvorfra der spredes smitte året efter.

Service klimastation

- Arne Gerbild tildyder igen i år service på klimastationerne.
- Prisen er kr. 850,- for et servicebesøg. Kørsel afregnes efter statens takst.
- Dertil kommer eventuelle reservedele som afregnes med Peter Maxin.
- Kontakt Arne på mail: ag@fruitweb.info eller mobil 21591045.
- Priser og muligheder i øvrigt kan ses på Fruitwebs hjemmeside.

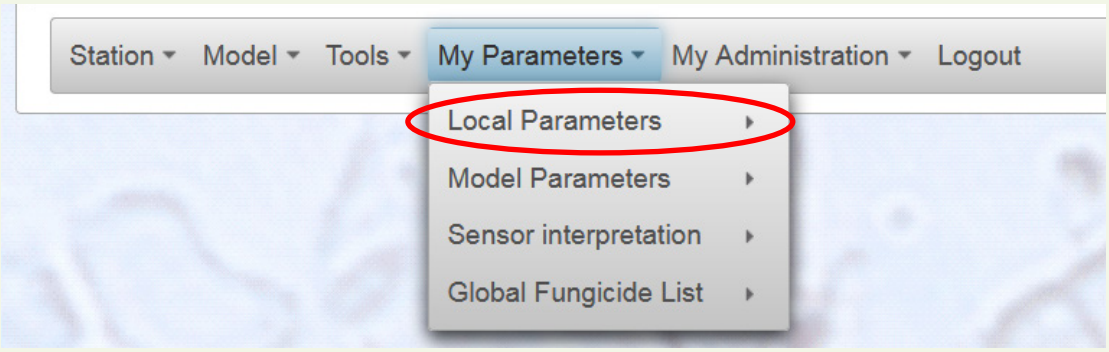
RIMpro og Fruitweb

- Klimadata kan gå til RIMpro og/eller Fruitweb.

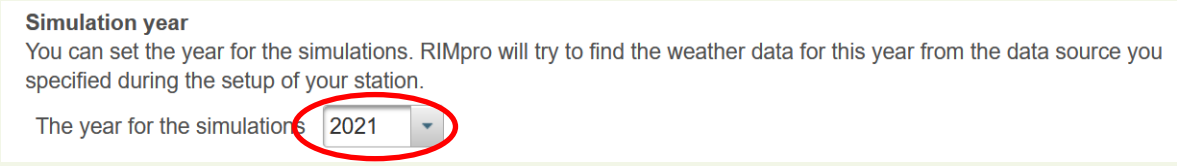
Priser 2021 eks. VAT

	RIMpro	Fruitweb
Med egen klimastation	€ 220,- (gratis deltagelse i brugergruppe)	€ 168,-
Uden egen klimastation	€ 150,-	€ 200,-
Pris pr ekstra klimastation	€ 165,-	
Pris for vejrudsigt fra MeteoBlue (nødvendig for bl.a. udtyndingsmodel). Yr er gratis.	€ 50,-	

RIMpro
Husk at vælge nyt år i RIMpro. Dette gøres under My Parameters og så Local Parameters

... og dernæst vælge 2021

Udvikling

- Olie: Så længe der ikke er grønt fremme (som på foto nedenfor) kan der bruges olie, men brug **ikke olie, hvis der bliver meldt frost.**
- Skurv: Følg med på udviklingen i de tidlige sorter, så sprøjtningerne mod skurv kan begynde rettidigt.

Lucas 18. februar 2020

Lucas 1. marts 2021

Olie mod æg

- Temperaturen skal være over 8 grader og der må ikke komme frost inden for 2 døgn efter behandling med olie.
- Undgå brug af svovl i minimum 3 dage før og efter en behandling med olie.
- Dosering: 20-30 l/ha. Blandes i forholdet 2 liter Fibro i 100 l vand.
- Fibro Olie er tilladt mod æg af pærebladlopper og spindemider, men har sideeffekt på æg af andre arter f.eks. tæger og røde æblebladlus.
- Fibro Olie er også tilladt i Økologi.
- Tjek prisen hos din forhandler før du bestiller.

Pærebladlopper

- Pærebladlopper overvintrer som voksne. De bliver aktive og lægger æg på de første lune forårsdage. De bryder sig ikke om at lægge æg på steder, der er behandlet med olie.
- Fibro Olie er tilladt mod æg af pærebladlopper med max 2 behandlinger pr. år med minimum 2 dages interval. Dosering: 30 l/ha. Max 40 l/ha pr. år.

Spindemider

- Æg af spindemider ses som små røde æg i massevis på undersiden af grenvinkler og ved bladar. Få overblik over hvor i plantagen, der er problemer med spindemider. De har det med at findes koncentreret i dele af plantagen, så lokalisér hvor de er og vurdér om der er behov for tiltag.
- Behandlingstidspunktet er, når æbletræerne er på knopbrydning/svulmende knop. Virkningen af olien på æg af spindemider er i form af kontaktvirkning, idet olien lægger sig som en film og "kvæler" æggene.
- Fibro Olie er tilladt mod æg af spindemider med max 1 behandling om året. Dosering: 30 l/ha.
- Sørg for god dækning for maksimal effekt. Kør to gange i rækken (frem og tilbage).

Skurv-sporer foregående år

- I tabellen er vist fangst af skurv-ascosporer på Årslev de foregående år.
- Der bliver kun udslynget sporer i forbindelse med regn, det vil sige der kan kun fanges sporer i forbindelse med regn. Derfor afhænger datoen for fangst af første sporer dels af om sporerne var modne og dels af om det har regnet.
- Datoerne i tabellen er første dato for hvornår der er fanget mere end 1 spore.
- Husk at ved grenskurv kan der spredes konidiesporer tidligt, da konidiesporer ikke skal modnes først.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Æbler	19-03-2012	12-04-2013	08-03-2014	23-03-2015	26-03-2016	20-03-2017	05-04-2018	13-03-2019	09-03-2020

Skurv

- Der kan opstå fare for skurvinfektion, når følgende 3 forhold er opfyldt samtidig: modne sporer, grønt fremme og regnvejr. Ved lave temperaturer skal der dog være lang tid med bladfugtighed før der kan opstå infektionsfare.
- Ved skurv i pærer kan der forekomme gren-skurv, og herfra spredes konidiesporer. Konidiesporer behøver ikke modnes før de kan spredes.
- I skurv-modtagelige sorter og hvor der var skurv i 2020, skal skurv-bekæmpelsen starte på grøn spids, når der er udsigt til lang tid med fugtighed.

Grøn spids i pærer

Grøn spids i æbler

Bladgødskning

- Så snart knopskællene løsner og det første grønne kommer til syne i knopperne, er det tid for at bladgødske med kobber **før** regnvejr.
- Doseringen af kobberoxychlorid er op til 1,5 kg/ha og afhænger af behovet.
- Kobber kan blandes med olie, hvis der er behov for det og det passer tidsmæssigt med hinanden.
- Kobber må kun bruges i **ø**kologi, hvis der foreligger konsulenterklæring.

KONVENTIONELT

Sprøjtejournal - bladgødning

- Det er kun produkter med registreringsnummer, som skal føres i sprøjtejournalen.
- Det er dermed ikke et krav, at bladgødninger føres i sprøjtejournalen.
- Det er rigtigt at bladgødninger anvendes mod mangelsygdomme, men gødninger må ikke anvendes og dermed heller ikke registreres som brugt mod sygdom/skadedyr.
- Hvis man registrerer bladgødninger i sin sprøjtejournal, skal det være som gødskning og at det er anvendt mod mangel. Opstår der fejl her, vil det blive betragtet som ulovlig anvendelse af gødningen.
- Mark Online er blevet opdateret. Ved fremtidig udskrivning af Sprøjtejournal og Pesticidkontrol er udskrifterne nu uden mikronæringsstoffer og additiver, så udskrifter svarer til indberetningskravene.
- Vær opmærksom på, at nogle af de oplysninger, som kræves i GAP til føring af sprøjtejournal, ikke er de samme som lovkravene.

Ukrudtsbekæmpelse

- Udover at bekæmpe ukrudtet fordi det konkurrerer med træerne om vand og næring, så bør det også holdes nede for at undgå, at mus og mosegrise trives i plantagen og gør skade på træerne.
- Varmeudstrålingen fra renholdt jord er større, og det vil dermed have betydning for temperaturen i træerne, at der rent under træerne. Ved frost i blomstringen er det små forskelle, som afgør, om/hvor omfattende skaden bliver.

Glyphosat

- Glyphosat virker helt ned til 3-5°C, men jo lavere temperaturen er, jo længere tid går der før effekten ses.
- Om det er nødvendigt at gøre brug af diflufenican og MaisTer i etablerede plantager, afhænger af det givne ukrudtsproblem. Hvis ukrudtsbekæmpelse med glyphosat og MCPA har været tilfredsstillende hidtil, er der næppe grund til at lave noget om.
- I nyplantninger kan det derimod være en fordel at anvende diflufenican-holdige midler eller MaisTer.

Diflufenican-holdige midler (DFF, Legacy, Quarz)

- Godkendelsen til "mindre anvendelse" i vinterhalvåret gælder kun DFF, Legacy 500 SC, Quarz, men ikke Diflanil.
- Behandlingsfristen i træer i bæring er **8 måneder**, mens behandlingsfristen i etableringsårene er **før knopbrydning**.
- Diflufenican er et jordmiddel som er god til frøukrudtsarter, men har ingen virkning på rodukrudt.
- Diflufenican-holdige midler skal anvendes på fugtig, bar jord. Når jorden er fugtig, opnås en god fordeling af midlet. Midlet lægger sig som en film og virker først, når ukrudtsfrøene spirer og midlet optages af kimstængel og blade.
- Brug af Diflufenican-midler vil være aktuelt i nyplantinger (hvor frøukrudtet dominerer og hvor der ikke bruges glyphosat til foråret/forsommeren) og i plantninger, hvor der er massive problemer med frøukrudt.
- Dosering: doseringen af DFF ligger på max 0,25 l/ha. Eksempel: Hvis der skal sprøjtes 0,25 liter pr. hektar i en 10 hektar plantage, så skal sprøjten kalibreres til at give 0,25 l/ha i det sprøjtede areal. Hvis trærækken fylder ca. 1/3 af arealet (dvs. omkring 3,3 hektar i dette eksempel) så bliver forbruget af DFF i hele den 10 ha store plantage ca. 0,83 liter (3,3 hektar x 0,25 l/ha).

MaisTer

- I træer i bæring skal midlet anvendes med fuld afskærmning **før knopbrydning**.
- MaisTer er et bladmiddel som vil være særligt effektivt mod fremspirende ukrudt som blandt andet hyrdetaske, fuglegræs, brandbæger, hvidmelet gåsefod.
- Brugt på det rigtige tidspunkt vil MaisTer også have virkning på hanespore, der er blevet et problemukrudt. Hanespore fremspirer i løbet af forsommeren så en behandling før knopbrydning vil næppe have effekt til den tid hvor hanespore fremspirer.
- MaisTer vil være særlig aktuelt i nyplantninger og unge træer.
- MaisTer tilsættes MaisOil for at forbedre virkningen på græsser.

ØKOLOGI

Stemphylium, IKKE i ØKOLOGI

Stemphylium er en ny og alvorlig svampesygdom i pærer, men er endnu ikke set i økologisk produktion, hvis du har været økolog i mere end 2 år.
Hvis du er interesseret i mere information så er der online seminar torsdag 18. marts 2021 kl 19.30-20.45. Sæt kryds i kalenderen. Nærmere information vil blive sendt ud.

Bestil limplader og feromonkapsler

Bestil på http://www.gartnershop.dk/Skadedyrsbek%c3%a6mpelse-i-gartnerier
HUSK at hvide limplader for pærehveps og æblehveps skal op før blomstring.
Feromonkapsler er ikke lagervare, og vi tager ikke mere hjem, end der bliver bestilt. Husk at bestille til æblevikler, også selv om du bruger feromonforvirring. Det kan blive nødvendigt at bekæmpe med Madex også, så er fangst i fælderne nødvendig for timingen af Madex.
Sidste frist for bestilling er 25. marts 2021.

Fibroolie mod æg af overvintrende skadedyr

Fibro Olie er tilladt mod æg af pærebladlopper og spindemider, men har sideeffekt på æg af andre arter f.eks. tæger og **røde æblebladlus**.
Tjek prisen hos din forhandler før du bestiller. Så længe der ikke er grønt fremme kan der bruges olie, men brug ikke olie, hvis der bliver meldt frost. Temperaturen skal være over 8 grader og der må ikke komme frost inden for 2 døgn efter behandling med olie. Undgå brug af svovl i minimum 3 dage før og efter en behandling med paraffinolie. Blandes i forholdet 100 l vand per 2 liter Fibro.

Nyplantninger og æblevikler

Undgå hule tonkinstokke i opbindingssystemerne. Tyske undersøgelse viser, at op til 6 æbleviklere kan overvintre i de hule stokke. Dette er en stor smittekilde.

Sprøjtejournal - bladgødning

Det er kun produkter med registreringsnummer, som skal føres i sprøjtejournalen. Det er dermed ikke et krav, at bladgødninger føres i sprøjtejournalen. Det er rigtigt at bladgødninger anvendes mod mangelsygdomme, men gødninger må ikke anvendes og dermed heller ikke registreres som brugt mod sygdom/skadedyr. Hvis man registrerer bladgødninger i sin sprøjtejournal, skal det være som gødskning og at det er anvendt mod mangel. Opstår der fejl her, vil det blive betragtet som ulovlig anvendelse af gødningen.
Husk at du som økolog skal have en konsulenterklæring, hvis du bruger bladgødning.
Vær opmærksom på, at nogle af de oplysninger, som fremgår af GAP-skemaer til føring af sprøjtejournal, ikke er de samme som lovkravene.

Ukrudtsbekæmpelse

Ukrudtsbekæmpelsen skal startes lige så snart at det er muligt at køre i plantagen. Den mekaniske renholdelse vil også sørge for omsætning af eventuelle blade fra sidste år. Hvis der stadig findes blade fra sidste år på jorden i plantagen, vil de kunne være basis for den primære smitte fra æble- og pæreskurv. Derfor er det vigtig at sørge for omsætning og reducere smittekilden, inden sæsonen starter.
Ukrudtet skal holdes nede for at undgå konkurrence med træerne om vand og næring og for at

undgå, at mus og mosegrise trives i plantagen og gør skade på træerne.
Varmeudstrålingen fra renholdt jord er større, og det vil dermed have betydning for temperaturen i træerne, at der rent under træerne. Ved frost i blomstringen er det små forskelle, som afgør, om/hvor omfattende skaden bliver.

Gødskning

Bruges der organisk gødning, som omsættes langsomt, er det vigtigt at komme tidligt ud med gødningen, så snart der kan køres i marken.
Der må maksimalt bruges 170 kg total-N pr. Ha. I 2020/2021 er der ikke en fast grænse for brug af ikke-økologisk gødning, som vil gælde for de fleste producenter af frugt. Men modtages økologisk arealtilskud er der restriktioner, som skal overholdes:
Hvis man modtager tilskud for: Reduceret N på 500 kr. per ha, må der maks. bruges 65 kg udnyttet N pr ha. Hvis man modtager Basistilskud for økologisk arealtilskud, må man maks. tilføre 107 kg udnyttet N per ha. Desuden kan være begrænsninger, hvis man leverer foder eller konsumkorn til en virksomhed. Her er begrænsningen 54 kg udnyttet N pr ha.

Tilskudsordninger

Økologitilskud til investeringer på økologiske bedrifter. Der vil i løbet af foråret blive åbnet op for at søge støtte under ordningen Økologisk investeringsstøtte 2021, for økologiske landmænd og landmænd, der netop har søgt om økologiautorisation. De kan få tilskud til at investere i nye teknologier, som bidrager til at forbedre produktiviteten ved fx at mindske arbejdstid, øge udbytte på marken eller forbedre udnyttelse af ressourcerne. Det er kun muligt at få tilskud til teknologier, der indgår i bekendtgørelsens teknologiliste, som er sendt i høring. Det forventes at der åbnes for at søge fra ult. april.

OrganicXseed. Den tidligere Økologiske frødatabase

Der er ikke længerere general dispensation til at købe ikke økologiske planter. Svartiden på at få dispensationer er på op til 4 uger. Så har du planer om at plante noget her i foråret, så gå i gang i rigtig god tid, hvis du ønsker dispensation. Hanne Lindhard (hlp@hortiadvice.dk) kan være behjælpelig med ansøgning om dispensation til brug af konventionelt plantemateriale, hvis der ikke er økologisk plantemateriale til rådighed i OrganicXseed.

REDAKTØRER

Maya Bojesen
Tlf. 21 71 77 57
myb@hortiadvice.dk

Hanne Lindhard Pedersen
Tlf: 87 40 66 06 / Mobil: 23 82 63 47
hlp@hortiadvice.dk

Hortiadvice tager forbehold for tastefejl og lignende. Nyhedsbrevet må ikke videresendes. Hortiadvice har copyright på billederne